

Eduskunnan sosiaali- ja terveystuokunta
stv@eduskunta.fi

Asia: Suomen Kunto- ja terveystuokakeskustenyhdistys SKY ry:n kirjallinen lausunto

HE 245/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

LAUSUNTO

Suomen Kunto- ja terveystuokakeskusten yhdistys SKY ry:n lausunto

YLEISTÄ

Eduskunnan käsittelyyn on tulossa hallituksen esityksestä laki tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta. Viime vuoden keväällä hallitus joutui turvautumaan COVID-19 viruksen leviämisen ehkäisemiseksi poikkeusolosuhteisiin perustuslain osalta¹ ja ottamaan käyttöön valmiuslain.

”Hallitus totesi 16.3.2020 yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa Suomen olevan poikkeusoloissa koronavirusilanteen vuoksi ja päätyi ottamaan valmiuslain käyttöön.

Hallitus teki keväällä useita rajoittamistoimenpiteitä koskevia linjauksia sekä antoi eduskunnalle valmiuslain käyttöönottoasetuksia ja soveltamisasetuksia, sekä näiden kumoamisasetuksia seuraavasti: 17.3.2020, 19.3.2020, 20.3.2020, 25.3.2020, 27.3.2020, 31.3.2020, 6.4.2020, 15.4.2020, 6.5.2020, 12.5.2020 ja 15.6.2020. 15.6. todettiin myös, että maassa eivät enää vallitse valmiuslain 3 §:ssä tarkoitetut poikkeusolot.”²

Rajoitukset ja erityistoimenpiteet sekä suositukset kohdentuivat keväällä voimakkaasti liikunta-alan yrityksiin³ ja erityisesti kunto- ja terveystuokakeskuksiin.

¹ <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990731#a4.11.2011-1112>

² https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/kirjasto/aineistot/kotimainen_oikeus/LATI/Sivut/valmiuslain-kayttoonottaminen-koronavirusilanteessa.aspx

³ <https://www.liikuntaneuvosto.fi/wp-content/uploads/2020/06/Koronapandemian-akuutit-vaikutukset-liikuntatoimialaan-VLN-2020.pdf>

Ala ottaa terveysturvallisuuteen- ja hygieniaan liittyvät oheistukset ja suositukset vakavasti ja jakaa yhteisen huolen valitsevista koronavirustilanteesta.

Olemme reagoineet vastuullisesti ja välittömästi mm. kokoontumisrajoitusten soveltamisella ja lisäämällä hygieniatoimenpiteitä sekä oheistamalla henkilöstöä ja liikkuja kontaktien välttämässä sekä harjoittelupisteiden etäisyys- ja käyttömäärityllä eri liikuntaohjelmien suoritusympäristöissä. Toimimme lain ja THL:n⁴ ohjeistusten mukaisesti. Yrityksen ovat panostaneet voimakkaasti asiakasohjeistukseen ja viestintään.

Poikkeusjärjestelyin pystymme välttämään säännöksessä esitetyt koronavirustaudin leviämiseen kohdenneet tilankäyttöön liittyvät lähikontaktivaatimukset, siihen on rakennettu jo käytössä olevat hyvät alaa koskevat toimintamallit.

Liiketoimintalogiikan sisällä tehtiin jäsenyyteen liittyviä toimenpiteitä (jäsenyyden tauotukset, virtuaalipalvelut, varausjärjestelmät), jotka tosin ovat vaikuttaneet kustannusten kasvuun. Hygieniatarvikkeiden ja suojarusteiden osalta kustannusten kasvu on ollut myös merkittävä.

Olemme rakentaneet toimialana globaalin sekä eurooppalaisen ja kansallisen yhteistyöverkoston hyvien käytäntöjen aikaansaamiseksi tartuntojen ehkäisyyn. Myös tutkimus- ja toimenpidepuolella käynnistynyt aktiivinen kehittämistyö.⁵

Koko kansainvälisellä yhteisöllä oli ja on edelleen tavoitteena löytää liiketoimintamuodot, joilla voidaan välttää mahdollisimman tehokkaasti tartunnat infektioiden osalta ja harjoittaa elinkeinotoimintaa liikunta-alalla myös poikkeusolosuhteiden aikana. Eurooppalaisten toimialajärjestöjen ”pyöreän pöydän toimintamalli” etäkokouksien muodossa tukee ja jakaa tietoa koronatilanteesta, keskustelee kehittämis- ja tutkimustoimenpiteistä sekä rakentaa yhteistä selviytymisen polkua meneillään olevassa akuutissa tilanteessa.

Yhteistyön tuloksena on jo nyt syntynyt ohjeistuksia toimialalle sekä myös hyviä käytäntöjä pandemian jälkeen.⁶ sekä EU-tasoista standardia infektioiden torjuntaan.

⁴ <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/tarttuminen-ja-suojautuminen-koronavirus>

⁵ <https://www.europeactive.eu/covid19>

⁶ https://www.europeactive.eu/sites/europeactive.eu/files/covid19/strategy/Strategy_2020_Final.pdf

Liikunta-ala on laaja kokonaisuus erilaisista liikuntaolosuhteista ja -palveluista. Mikäli valtio puuttuu rajoituksin tai sulkemisin perustuslailliseen oikeuteen elinkeinon harjoittamisesta, tulee tämän poikkeuksellisen toiminnan perustua todennettuun tieteelliseen näyttöön ja ensisijaiseen väittämättömyyteen, jonka perusteet ovat tuotu selkeästi ja ymmärrettävästi esille. Yrityksille koituvien taloudellisten menetysten korvausmallit tulee olla myös valmiina. Alle ollaan rakentamassa standardointia infektioiden leviämisen ehkäisemiseksi. Standardin osalta ratkaisuehdotuksemme nyt käsitteillä olevaan lakipakettiin on myöhemmin kuvattu omana kokonaisuutena.

LAIN VALMISTELU JA VAIKUTUKSET LIIKUNTA-ALAN YRITYSTEN LIIKETOIMINTAAN

Vaikutusarviointi

Eduskunnan tarkastusvaliokunnan julkaisussa 1/2020⁷ on käyty läpi, kuinka vaikutusten arviointia voitaisiin parantaa lainvalmistelussa. Sääntelyä ja säädöksiä on valmisteltu poikkeusoloissa, mutta perustuslaillisiin oikeuksiin puuttumisessa valmistelun tulee olla erityisen huolellista. Varsinaista tartuntatautilasia ei tule valmistella koronalähtöisesti. Infektioiden leviämisen osalta virukset ovat myös erilaisia tartuntamekanismeiltaan⁸.

Varsinaisen tartuntatautilain osalta ollaan myös säätämässä viranomaisille mahdollisuus puuttua elinkeinovapauteen⁹.

Vaikutusten arvioinnin osalta eduskunnan tarkastusvaliokunnan julkaisussa (viite 7) on lain valmistelijoille esitetty tarkistuskysymyksiä, joita ovat muun muassa "Onko sääntely paras keino ongelman ratkaisemiseksi?" ja "Onko sidosryhmillä tai niiden edustajilla ollut mahdollisuus esittää näkemyksensä?"

Lakikokonaisuudessa vaikutusten arviointi on puutteellista ja tulkinnanvaraista.

Haluamme esittää konkreettisia ratkaisukeskeisiä toimenpiteitä ja korjauksia käsittelyssä olevaan lakiin.

⁷ https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/julkaisut/Documents/trvj_1+2020.pdf

⁸ https://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=dlk00569

⁹ <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990731#a731-1999>

Korkean tartuntariskin luokittelun perusteet ovat puutteelliset kunto- ja terveystuokakeskusten osalta ja ne tulee oikaista

Alamme on luokiteltu korkean tartuntariskin luokkaan. STM on käyttänyt yhtenä perusteena mm. OKM:n ja THL:n suositusta: Koronaviruksen tartuntariski sisätiloissa järjestettävässä liikunta- ja kulttuuritoiminnassa 23.10.2020¹⁰. Tutkimuslähteenä on käytetty tanssitapahtumaa Etelä-Koreassa (Fitness Dance Classes, South Korea). Kysymyksessä on ollut 4 tuntia kestoltaan oleva workshop pienehkössä tilassa, jossa ei ole ollut ilmastointia. Kyseisestä tutkimuksesta ei voida tehdä analyysia korkean riskin luokitukselta. Perusteena on myös mainittu THL:n tilastointi tartunnoista, jonka osalta kirjausmenettely ei anna selkeitä tuloksia kunto- ja terveystuokakeskusten olosuhteiden riskiluokitukseen eikä tartuntojen leviämiseen.

Sosiaali- ja terveystuokeministeriö on kuitenkin 24.11.2020 luokitellut kuntosalit ja kuntosalien ryhmäliikunnan korkean tartuntariskin luokkaan vaillinaisilla perusteilla. Kirsi Varhilalta 26.11 ja 27.11.2020 saadun tiedon mukaan luokitus on annettu perustuen THL:n tilastoihin. THL:n virallisen tietopyynnön vastauksen mukaisesti 4.12.2020, todettiin, että THL:llä ei ole eriteltyä tietoa kuntosaleista. Näin ollen luokitus jää vaille perusteluja ja tutkimukseen perustuvaa tietoa. Ala on toiminut ja rakentanut leviämistilanteen mukaisesti erityistoimenpiteitä tartuntojen leviämisen ehkäisemiseksi. Euroopan väestötiheissä maissa tehdyt tutkimukset eivät tue tätä luokitusta¹¹. Koronaviruksen tartuntojen ehkäisyyn samoin varsinaisen tartuntatautilakiin tulee rakentaa malli, jossa pandemian eri vaiheessa ryhmässä liikkumiselle luodaan toimintamallit. Käsittelyssä olevassa laissa olosuhteen ja liikuntamuodot ovat sekoittuneet (kuntosali vs. ryhmäliikunta). STM ei ole tehnyt oikaisua tältä osin.

Standardi avuksi kuntokeskusten infektioontorjuntaan

Euroopassa valmistellaan standardia, joka ohjeistaa kuntokeskusten infektioontorjuntaa erityistilanteissa, kuten COVID-19-pandemian aikana. Standardia voi hyödyntää myös normaalin kausi-influenssan ontorjunnassa.

Onko kuntosaleilla ja ryhmäliikuntatunneilla turvallista liikkua?

Tartuntatautilain uudistuksen esityksessä, kuntokeskukset voitaisiin sulkea kahdeksi viikoksi koronan leviämisvaiheessa. Korona on vaikuttanut kovalla kädellä ja laajalti kuntokeskusten

¹⁰<https://minedu.fi/documents/1410845/22330894/OKM+THL++suositus+harrastustoimintaan+sis%C3%A4tiloissa+231020+.pdf/523054b5-0b90-0f02-fc35-d10ab5074f04?t=1603446622059>

¹¹https://www.europeactive.eu/sites/europeactive.eu/files/covid19/ThinkActive/SAFE-Active-Study-FINAL_print.pdf

toimintaan. Osa ihmisistä on keskeyttänyt liikuntaharrastuksensa. Samaan aikaan kannetaan huolta pandemian vaikutuksista etenkin nuorempien liikuntatottumuksiin ja fyysiseen kuntoon. Koko liikunta-ala on vaikeuksissa.

Yksityinen liikunta-ala ei ole saanut kohdennettua koronatukeya ja hakuvaiheessa parhaillaan oleva kustannustuki kaksi (2) ei kohdennu leviämisvaiheessa olevan jaksoon, jossa ala on jälleen joutunut supistamaan liiketoimintaa.

Työstämme Euroopassa parhaillaan standardia, jolla halutaan varmistaa, etteivät infektiot leviä kuntokeskuksissa, onpa kyse COVID-19-viruksesta tai normaalista kausi-influenssasta. Valmistuttuaan standardi vahvistetaan Suomessa, kuten kaikissa muissakin Euroopan maissa. Standardeilla on suuri merkitys infektioiden torjunnassa.

Standardi osaksi tartuntatautilakia

Kuntokeskusten palvelun tarjoamista koskeva standardi SFS-EN 17229:2019 julkaistiin vuonna 2019, jonka työhön myös SKY osallistui. Standardiin on kirjoitettu toiminnan hyvät käytännöt ja annetaan käytännön ohjeita mm. siitä, millaiset tilat sopivat kuntosaliryttämisen ja miten kuntolaitteet sijoitetaan saliin. Palvelustandardissa on meneillään toinen osa, jossa valmistelun kohteena on mm. valvontaan liittyvät asiat.

Tekeillä on toinenkin kuntokeskusten toimintaan vaikuttava standardi. Eurooppalaisessa työryhmässä kirjoitetaan parhaillaan ohjeita siihen, miten kuntosalien infektion torjunta tulisi järjestää erityistilanteiden, kuten COVID-19, aikana. Standardi tullaan sen valmistuttua vahvistamaan kansalliseksi standardiksi Suomessa ja koko Euroopassa.

Tarkoitus on varmistaa, että palveluntarjoaja ja käyttäjät ymmärtävät, miten voivat omalla toiminnallaan vaikuttaa infektion torjuntaan. Standardi sisältää myös ohjeita riskinarviointiin.

Suomen kunto- ja terveystuokakeskusten yhdistys SKY ry on ollut aktiivisesti mukana työstämässä kuntokeskusten uutta standardia ja vaikuttamassa sen sisältöön eurooppalaisen standardisointijärjestön CENin työryhmässä CEN/TC 136/WG 2 Fitness centres (kuuluu teknisen komitean CEN/TC 136 Sports, playground and other recreational facilities and equipment alle).

Valmisteilla olevan tartuntatautilain uudistuksen myötä kunnilla olisi valta sulkea pandemian takia yksityisiä tiloja, kuten kuntokeskuksia. SKY:n tavoitteena on sulkemisen sijaan saada valmisteilla oleva standardi osaksi uudistuvaa lakia.

Standardi ohjeistaa muun muassa kuntosalilaitteiden sijoittelua ja puhdistamista, käsihygieniää, henkilömäärien rajoituksia ennakkovarausjärjestelmillä ja etäisyyksiä

ryhmäliikuntasalien lattiamerkinnöillä. Tiedottaminen on avainasemassa eli kyltit, infotaulut, kuulutukset ja viestintä asiakkaille eri kanavissa, kuten verkossa ja mobiilisovelluksilla. Standardin avulla voitaisiin lisätä kuluttajien turvallisuutta sekä luottamusta ja näin elinkeinonharjoittajilla olisi paremmat selviytymismahdollisuudet myös erityistilanteissa. Näitä olemme jo nyt noudattaneet toimialallamme.

Taloudellisten vaikutusten arviointi

Hallituksen esitysten laatimisoheiden mukaisena lähtökohtana lainvalmistelussa on perinteisesti ollut, että ehdotettava säädös on tarpeellinen, sillä saavutetaan halutut tavoitteet ja se on paras keino verrattuna vaihtoehtoihin sääntely- ja ohjaukeinoihin tavoitteiden saavuttamiseksi. Parhaan keinoon tunnistamiseksi vaikutusten arvioinnissa tulisi selvittää eri sääntelyvaihtoehtojen oletetut hyöty- ja haittavaikutukset sekä kustannukset. Ohjeiden mukaan sääntelyvaihtoehtoja tulisi vertailla erityisesti sääntelyn myötä syntyvien kustannusten ja hyötyjen välisen suhteen näkökulmasta.

Toimialamme on toiminut poikkeusjärjestelyissä omaehtoisesti vastuullisesti koko viime kevään sekä jälleen syksystä lähtien. Alan yrittäjät ovat seuranneet koronatilannetta ja toimineet sen mukaisesti omalla toiminta-alueellaan.

Toimialalla on toiminimiyrittäjistä aina pörssiyrityöihin olevia yrityksiä. Liikuntaliiketoiminnan yrittäjiä on n. 9000 ja alan kokonaisliikevaihto on n. 6 miljardia. Kaupallisia kunto- ja terveyslääkintakeskuksia on Suomessa n. 1100¹² ja sen lisäksi suuri joukko muita liikunta-alan yrityksiä sekä ns. seuraosakeyhtiöitä. Isoimmat alan yritykset työllistävät eri työtehtävissä 300-1000 henkilöä liiketoimintamallin mukaisesti. Ala toimii ekosysteemissä, jossa mm. palvelu- ja tavarantoimittajilla on merkittävä rooli.

Ennen pandemiaa liikunta-alalla uskottiin vahvasti TEM:in pk-barometrin 2019 mukaan liikevaihdon kasvuun¹³. Alalla on kasvuhakuisuutta ja innovatiivisia palvelukonsepteja terveyden edistämiseen sekä kansainvälistä yhteistyötä mm. EU- Erasmus+-hankkeiden osalta, jossa olemme aktiivisesti partnereina.

Alan yhteiskunnallinen vaikuttavuus kansalaisten fyysisen-, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin osalta on merkittävä. Liikkumattomuuden kustannukset yhteiskunnalle ovat useita miljardeja, josta on tehty Valtioneuvoston kansallian toimeksiannosta selvitys vuonna

¹² <https://www.lipas.fi/etusivu>

¹³ https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161996/Pk-toimialabarometri_Terveys%20ja_liikunta-ala_syksy_2019_.pdf?sequence=1&isAllowed=y

2018¹⁴. Vähäisen fyysisen aktiivisuuden ja heikon fyysisen kunnon yhteiskunnalliset vaikutukset ovat yhteiskunnan yksi merkittävimmistä riskeistä¹⁵.

Valtioneuvoston sivuilla todetaan (viite 10), että *selvityksessä arvioitiin liikunta-, terveys- ja taloustieteellisen yhteistyön avulla, että liikkumattomuus aiheuttaa vuosittain seuraavia kustannuksia: sairauksien aiheuttamat terveydenhuollon (terveyspalveluiden käyttö, lääkkeet) ja tuottavuuden kustannukset menetettyjen työpanosten osalta 1,5–4,4 miljardia euroa, ikääntyvän väestön koti- ja laitoshoidon kustannukset 150 miljoonaa euroa, tuloverojen menetys 1,4–2,8 miljardia euroa, työttömyysturvaetuudet noin 30–60 miljoonaa euroa sekä syrjäytymisen kustannukset vähintään 70 miljoonaa euroa. Yhteensä nämä vuosittaiset kustannukset ja tuottavuuden menetykset ovat 3,2–7,5 miljardia euroa. Vaikka kaikkien edellä mainittujen kustannusten laskennassa käytettäisiin pienimmän kustannusten laskennan mallia, päädytään 3,2 miljardin euron vuosittaisiin kustannuksiin ja tuottavuuden menetyksiin.*

Koronapandemia on pahentanut tilannetta. Valtion liikuntaneuvosto teettämässä raportissa koronan vaikutuksista väestön liikkumiseen (julkaistu 27.10.2020)¹⁶, on todettu, että eri hallinnonalojen toimenpiteitä (kuten rajoituksia) suunnitellussa tulee huomioida toimenpiteiden vaikutukset väestön liikkumiseen ja liikunnan harrastamiseen, jotta väestön terveys ja terveydenhuollon toimintakyky voidaan turvata myös pidemmällä aikavälillä. Tämä arviointi on puutteellinen liikunta-alan toimijoiden ja yritysten osalta.

Esityksessä liikuntaolosuhteen ja liikuntapalveluiden osalle ehdotetaan sääntelyä, joissa tilojen käyttöä sekä kontakteja ja liikkumista voitaisiin COVID-19 viruksen leviämisen ehkäisemiseksi rajoittaa tartuntatilanteen mukaan. Suomen hallituksen COVID-19 osalle on tällä hetkellä rakennettu hybridistrategiatasojen mukaiset viranomaisten ohjeet, suositukset ja toimenpiteet. Syksyllä rakennettua hybridimallia ei ole jalkautettu käytännöntasoisiksi toimenpiteiksi. Vaiheistamisprosessin toimenpiteiden konkreettinen suunnittelu yhteistyössä toimenpidekohteiden kanssa jäi uupumaan. Viestintä oli tulkinnanvaraista sekä sekavaa. Toimenpiteillä on ollut kiire ja liikunta-alaa koskevaan osioon ei liikunta-alan yrittäjyyden

¹⁴ <https://vnk.fi/-/selvitys-liikkumattomuus-maksaa-suomelle-vahtaan-3-miljardia-euroa-vuodessa>

¹⁵ <https://tietokayttoon.fi/documents/10616/6354562/31-2018-Liikkumattomuuden+lasku+kasvaa.pdf/3dde40cf-25c0-4b5d-bab4-6c0ec8325e35/31-2018-Liikkumattomuuden+lasku+kasvaa.pdf?version=1.0&t=1522906611000>

¹⁶ <https://www.liikuntaneuvosto.fi/wp-content/uploads/2020/10/Koronapandemian-vaikutukset-vaeston-liikuntaan-VLN-julkaisu-2020-2.pdf>

asiantuntijoita kuultu ja näin ollen osaaminen sekä valmiit ratkaisumallit jäivät hyödyntämättä.

Rajoitustoimenpiteiden vaikuttavuus ja kohdentaminen

8

Valtio ei ennakoinut eikä esittänyt mallia, jolla leviämisvaiheen sulkemissuosituksen alaisten toimialojen elinkeinonharjoittajien taloudelliset menetykset korvataan. Ennakoinnilla vaikutetaan työpaikkojen säilymiseen ja turvataan yritysten toiminnan jatkuminen. Tällä hetkellä valtio suosittaa alan yrityksiä sulkemaan liiketoimintansa ilman selkeitä taloudellisen menetyksen korvausmenettelyjä. Lakipaketissa tämä osuus on myös puutteellinen, vaikka sen tulisi olla osa vaikutusten arviointia.

Esityksessä on liikunta-alalle kohdennettuja toimenpiteitä, joista kunto- ja terveystuokentayritykset ovat jo tehneet omavalvontaan liittyviä hyviä käytäntöjä.

Kuuleminen

Lainvalmistelussa tulee varmistaa, onko säädösvalmistelussa kuultu keskeiset avainsidosryhmät ja asiantuntijatahot, onko avaintoimijat tunnistettu ja onko toimijoita kuultu riittävän ajoissa. Toimialajärjestömme tai yritysten edustajat eivät ole olleet kuultavana, emmekä ole pyynnöistämme huolimatta päässeet osaksi asiantuntijavalmistelua.

Sulkemisen haittavaikutukset talouteen

Ehdotetun tartuntatautilain liiketoiminnan sulkemisen haittavaikutukset ovat selvittämättä. Kuntokeskusten ala toimii jäsenyysmallilla ja sitä ei voi verrata muuhun liiketoimintaan. Jäsenyysmallista johtuen tulojen menetys moninkertaistuu jo maksetuista hyvityksistä, myynnin menetyksistä koko vuodelle ja asiakkaiden lisääntyneistä palveluiden jäädytyksistä. Käytännössä kahden viikon sulkeminen tarkoittaa 6-8 viikon tulojen suoraa menetystä kulujen juostessa koko ajan. Kulujen karsimiseen ei jää mahdollisuutta ja lakiehdotuksessa korvausosuutta ei ole. Tuleekin luoda uusi toimialakohtainen kustannustuki sulkusuositusten alaisiin voimakkaasti kärsineisiin toimialoihin.

Lakiesityksessä viranomaisen päätöksenteko ollaan siirtämässä alue- tai kuntatasolle. Vaarana on, että viranomaiset tulkitsevat ja soveltavat säännöksiä eri tavalla, eri tasoilla ja eri puolella Suomea. Lisäksi mahdollisesta päätösten ketjutuksen toistuvuudesta eikä korvausjärjestelmästä ole esitystä. Lain tavoitteena ei voi olla yritysten liiketoiminnan loppuminen.

Yhteenvetona toteamme

Korostamme tilojen sulkemista koskevan säädöksen tarkentamista, luokittelun muuttamista, korvausmallin rakentamista sekä valmistuvan standardin huomioimista. Tartuntatautilaki tulee rakentaa myös tulevaisuutta varten, eikä sääntelyn välttämättömyyttä ja oikeasuhtaisuutta pidä peilata ainoastaan koronan kautta. Laissa tulee olla selkeä säännös asteittaisten rajoitusten ja mahdollisten sulkutoimien aiheuttamien taloudellisten menetysten kompensoinnin osalle.

Kunnioittaen:

SUOMEN KUNTO- JA TERVEYSLIIKUNTAKESKUSTEN YHDISTYS SKY RY

Jussi Raita

Puheenjohtaja

044 594 4451

jussi.raita@elixia.fi

Riitta Hämäläinen-Bister

Toiminnanjohtaja

040 515 4449

riitta@sky-ry.fi